

ВИНОГРАДІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИНОГРАДІВСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА
I-III СТУПЕНІВ №1
ВИНОГРАДІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

НАКАЗ

13.10.2025

Виноградів

№ 88 – о/д

***Про затвердження Положення про запобігання та протидію насильству
та жорстокому поводженню з дітьми***

Відповідно ст. 28, 52 Конституції України, ст. 10 Закону України «Про охорону дитинства», відповідно Законів України «Про освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про охорону дитинства», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми», постанов Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті»; від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 28.07.2021 № 775 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження», Закону України Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми 6 червня 2024 року № 3792-IX, Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658, наказу МОН № 887 від 18 червня 2025 р. «Про утворення міжвідомчої робочої групи щодо організації заходів із запровадження нульової терпимості та протидії насильству і жорстокому поводженню, зокрема булінгу стосовно учасників освітнього процесу та створення безпечного середовища», з метою попередження насильства в шкільному середовищі та домашнього насильства

НАКАЗУЮ:

1. Заступнику директора з виховної роботи Палош С.В., практичному психологу школи Горбоконь Л.Х.:

1.1.Розробити та подати на затвердження:

- Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми (Додаток 1);
- Форму первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини згідно з додатком 1 Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (Додаток 2);
- Форму реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) згідно з додатком 2 Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (Додаток 3);
- Форму анкети анонімного опитування для дітей згідно з додатком 3 Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (Додаток 4).

2. Практичному психологу школи Горбоконь Л.Х. розробити заходи щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (Додаток 5).

3. На педагогічній раді обговорити Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми.

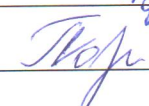
3.Розмістити Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми на сайті закладу освіти.

В.о. директора

Ганна ПОПОВИЧ

З наказом ознайомлені:

 Палош С.В.
 Горбоконь Л.Х.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. директора Ганна ПОПОВИЧ
Наказ № 88 – о/д від 13.10.2025
(Додаток 1)

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання та протидію
насилъству та жорстокому поводженню з дітьми
Виноградівської загальноосвітньої школи І – ІІІ ступенів № 1
Виноградівської міської ради Закарпатської області

(розроблено з урахуванням Типової програми унеможливлення насилъства
та жорстокого поводження з дітьми затвердженої Постановою Кабінету
Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658)

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дане Положення регулює питання організації захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поводження у Виноградівській загальноосвітній школі I-III ступенів № 1 Виноградівської міської ради Закарпатської області.

1.2. Положення розроблено відповідно Законів України «Про освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про охорону дитинства», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми», наказів Міністерства освіти та науки України від 02.10.2018 № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами»; від 28.12.2019 № 1646 «Про деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», постанов Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті»; від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 28.07.2021 № 775 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження», Закону України Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми 6 червня 2024 року № 3792-IX, Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658

1.3. Основні терміни:

Безпечне освітнє середовище - сукупність умов у закладі освіти, що унеможливорюють заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпечності та якості харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (зокрема шляхом булінгу (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможливорюють вживання на території та в приміщеннях закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин.

Насильство – це будь-які навмисні дії одної людини по відношенню до іншої, які порушують її конституційні права й свободи і наносять їй моральну шкоду, шкоду її фізичному чи психічному здоров'ю.

Домашнє насильство – діяння фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають чи проживали однією сім'єю, але не перебувають чи не перебували у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає або проживала особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, а також погрози вчинення таких діянь.

Види насильства:

економічне насильство - форма домашнього насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру;

психологічне насильство - форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи;

сексуальне насильство - форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності; **фізичне насильство** - форма домашнього насильства, що включає ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Булінг (цькування) – психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками одного колективу, або дитиною стосовно іншого учасника одного колективу та яке порушує права, свободи, законні інтереси потерпілої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків.

II. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ЩОДО ЗАХИСТУ ВІД РІЗНИХ ФОРМ НАСИЛЬСТВА ТА ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ :

2.1. З метою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми заклад освіти забезпечує впровадження таких основних заходів:

превентивні заходи:

- затвердження Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
- затвердження форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини згідно з додатком 1 Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- затвердження форми реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) згідно з додатком 2 Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- затвердження форми анкети анонімного опитування для дітей згідно з додатком 3 Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- інформування дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників закладу освіти з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми в діяльності закладу освіти, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;
- врахування ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми під час прийому на роботу працівників закладу освіти;

заходи із виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми:

- організація доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною;
- оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарг, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поводження з дітьми у суб'єкті роботи з дітьми та молоддю (далі - повідомлення);

заходи з навчання та підвищення обізнаності унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми:

- організація тренінгів, інших навчальних заходів для працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю та інших фахівців, які контактують з дітьми;
- організація інформаційних сесій для дітей (пояснення прав дитини, способів захисту, контактів для звернення);
- залучення батьків, інших законних представників дитини (проведення батьківських зборів, розповсюдження інформаційних матеріалів);

заходи з моніторингу та оцінки виконання програми:

- регулярні самоперевірки (оцінка ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів);

- збір інформації для зворотного зв'язку (анкетування дітей, батьків, персоналу);
- аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню);

заходи з інформування (розміщення у доступних місцях для дітей та батьків, інших законних представників інформаційних матеріалів (плакатів, брошур із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення):

- здійснення аналізу ситуації у закладі фізичного та емоційно-психологічного середовища);
- ознайомлення учасників освітнього процесу –учнів, батьків, працівників закладу освіти з Правилами внутрішнього розпорядку;
- визначення обов'язків та відповідальності учасників освітнього процесу щодо створення та дотримання безпечної поведінки в закладі;
- проведення інструктажів всім працівникам закладу освіти.

2.2. На сайті школи забезпечити відкритий доступ до публічної інформації, зокрема:

- Правила внутрішнього розпорядку;
- Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
- заходи щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- контактну інформацію про служби, до яких можна звернутися постраждалим;
- інформацію про проведення виховної роботи та інформаційно-просвітницьких заходів.

2.3. Здійснення інформування про цілодобові телефони довіри з питань допомоги жертвам насилля; Національної гарячої лінії з питань запобігання насильству, Національної дитячої «гарячої лінії», працівника ювенальної превенції територіального органу поліції.

2.4. Обов'язкове інформування відповідних органів про випадки, або підозри щодо форм насильства та експлуатації.

2.5. Взаємодія з іншими суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання всіх видів насильства відповідно до чинного законодавства.

2.6. Заклад освіти повинен забезпечити функціонування механізму подання повідомлень, який передбачатиме:

- інформування дітей та їх батьків або інших законних представників дитини, працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю про їх обов'язок повідомити про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми з наданням інформації про шляхи інформування про такі випадки;
- забезпечення функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства (телефонний зв'язок, електронний лист, скринька для паперових повідомлень тощо), зокрема анонімно за бажанням особи, яка залишила повідомлення.

2.7. Відповідно до статті 10 Закону України «Про охорону дитинства» забороняється працювати у контакті з дітьми особам, інформацію про яких внесено до Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи.

2.8. Під час працевлаштування осіб, які матимуть безпосередній або опосередкований контакт з дітьми, керівником має бути проведене опитування, яке може включати запитання ситуаційного характеру щодо насильства або жорстокого поводження із дитиною, з метою виявлення можливої схильності особи до агресії, насильницької поведінки, жорстокого поводження.

2.9. Закладом освіти повинні бути розроблені та/або поширені інформаційні матеріали з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми шляхом:

- розміщення на інформаційних стендах у приміщенні суб'єкта роботи з дітьми та молоддю, розповсюдження серед працівників, дітей, їх батьків або інших законних представників дитини у формі буклетів (листівок);
- надсилання через батьківські, учнівські групи в месенджерах, розміщення на офіційному веб-сайті суб'єкта роботи з дітьми та молоддю та його сторінках у соціальних мережах;
- проведення тематичних семінарів для батьків або інших законних представників дитини.

2.10. Заклад освіти забезпечує інформування працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (далі - інформування), що передбачає такі напрями (теми):

- розпізнавання фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства;
- методи профілактики булінгу серед дітей;
- використання ненасильницьких методів спілкування та управління конфліктами;
- надання першої психологічної допомоги дітям, які постраждали від насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- порядок дій у разі виявлення випадків насильства або підозри щодо їх наявності;
- дотримання правових норм щодо захисту дітей від насильства;
- алгоритм взаємодії з уповноваженими підрозділами органів Національної поліції та службою у справах дітей у разі виявлення фактів та ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

Інформування здійснюється шляхом:

- проведення щорічних інформаційних кампаній, тематичних тижнів і конкурсів, приурочених питанням унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- інтерактивних тренінгів для дітей із розвитку емоційного інтелекту, толерантності та ненасильницького спілкування;
- проведення ігор та рольових прав, які моделюють реальні ситуації та допомагають дітям дізнатися про способи захисту порушених прав;

- впровадження занять за типом діяльності суб'єкта роботи з дітьми та молоддю з питань безпечної поведінки, прав дитини та медіації;
- співпраці з психологами та соціальними працівниками для проведення групових та індивідуальних занять щодо запобігання насильству;
- організації зустрічей із фахівцями, які можуть поділитися досвідом і порадами щодо запобігання насильству (працівники уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, юристи, соціальні працівники);
- використання мультимедійних матеріалів (відеороликів, презентацій, інтерактивних платформ) для інформування дітей у цікавій та доступній формі щодо неприпустимості насильства та жорстокого поводження, ознайомлення з ознаками та формами насильства та жорстокого поводження, порад щодо запобігання насильству в дитячому середовищі, процедури повідомлення про насильство та жорстоке поводження, передбаченої суб'єктом роботи з дітьми та молоддю, алгоритму дій у разі виявлення насильства, способів та механізмів отримання допомоги, можливих наслідків для особи, яка вчинила насильство або жорстоке поводження.

Для проведення інформування дітей, батьків або інших законних представників дітей, працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю можуть залучатися експерти, фахівці, зокрема представники органів місцевого самоврядування, структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, служб у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції, надавачів соціальних послуг, закладів вищої освіти, а також психологи, соціальні педагоги, фахівці в галузі права, представники громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій.

ІІІ. ОБОВ'ЯЗКИ СУБ'ЄКТІВ РОБОТИ З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ НАСИЛЬСТВУ ТА ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ

3.1. Керівник закладу освіти:

- затверджує Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми з урахуванням Типової програми, є відповідальним за його реалізацію, забезпечує його оприлюднення, ознайомлення з ним своїх працівників та здійснює контроль за виконанням, в якому обов'язково визначаються суб'єкти виконання Типової програми (адміністрація, працівники, інші залучені фахівці, які контактують із дітьми), до кого застосовується Типова програма, вимоги щодо політики найму працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю, пов'язані із політикою запобігання насильству (Відповідно до ст.10 Закону України «Про охорону дитинства» забороняється працювати у контакті з дітьми особам, інформацію про яких внесено до Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої особи та статевої недоторканості

малолітньої особи), вимоги щодо навчання персоналу (обов'язкові навчання з питань захисту прав дитини);

- забезпечує здійснення заходів із ознайомлення працівників закладу освіти, інших фахівців, які контактують із дітьми, із Положенням про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми до початку їх роботи з дітьми, але у строк, що не перевищує п'яти робочих днів із дня початку роботи суб'єкта роботи з дітьми та молоддю;
- надає у разі потреби медичну допомогу, викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та невідкладно повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною;
- сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідками або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб;
- забезпечує проведення навчань, тренінгів, профілактичних заходів для дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
- взаємодіє із службами у справах дітей, центрами соціальних служб, закладами освіти, охорони здоров'я та іншими уповноваженими органами для оперативного реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі, вільного від насильства та жорстокого поводження з дитиною;
- розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною в закладі, протягом однієї доби з моменту надходження та у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною невідкладно повідомляє про це батьків, інших законних представників дитини, а також письмово повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей, а також вживає заходів відповідно до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою КМУ від 1 червня 2020 р. № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст.1779);
- у разі потреби визначає відповідальну особу для здійснення заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, яка реєструватиме повідомлення, що надійшло, в журналі обліку (у паперовій та/або електронній формі) та забезпечуватиме його підготовку до розгляду;
- з метою унеможливлення насильства або жорстокого поводження з дітьми керівник закладу освіти забезпечує виявлення поведінки дітей, працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю, яка потенційно може призводити до насильства та жорстокого поводження.

3.2. Соціально-психологічна служба:

- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психологічних послуг здобувачам освіти, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження з дитиною;
- реалізує просвітницький напрямок для всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тренінгів, інформаційних сесій, тематичних заходів, бесід – консультацій;
- забезпечують моніторинг щодо оцінки безпечного середовища в закладі освіти: збір інформації для зворотного зв'язку (анкетування дітей, батьків, працівників) з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії, проводять аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню)⁴
- проводять діяльність щодо виявлення та аналіз

3.3. Працівники школи у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною;
- повідомляють директора школи та принаймні одному з батьків або інших законних представників дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження та дитини, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження про факти насильства або жорстокого поводження з дитиною;
- за потреби надають домедичну допомогу, викликають бригаду екстренної (швидкої) допомоги та звертаються до органів Національної поліції, виконують рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків насильства та булінгу (цькування) у закладі освіти;
- З метою унеможливлення ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною працівники повинні не допускати фізичного контакту з дитиною, якщо він не є необхідним відповідно до змісту заходів або видів діяльності з дитиною;
- У разі коли передбачається фізичний контакт з дитиною, який є необхідним відповідно до змісту заходів з дитиною, такий контакт проводиться у присутності не менше однієї повнолітньої особи, крім виконавця, або в приміщенні, що забезпечує можливість вільного доступу інших осіб та не має перешкод для самостійного виходу дитини.

3.4. Недопустимою вважається поведінка, що може призводити до порушення права дитини на повагу до її особистості, гідне ставлення.

3.5. Індикаторами, які можуть вказувати на потенційні ризики спричинення насильства та жорстокого поводження з дітьми, є використання тону голосу, який може сприйматися як залякування або образа, використання принизливих

коментарів стосовно дітей та в присутності дітей, застосування покарань до дитини, а також інші індикатори.

IV. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

4.1. Здобувачі освіти мають право на:

- якісні освітні послуги;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір форм здобуття освіти, методів і засобів навчання;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької діяльності;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачам освіти;
- отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від насильства та жорстокого поводження з дітьми, стала свідком або вчинила насильство або жорстоке поводження з дітьми.

4.2. Здобувачі освіти зобов'язані:

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку школи, правил поведінки учнів школи;
- повідомляти адміністрацію закладу про факти насильства та жорстокого поводження з дітьми свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

4.3. Працівники, які залучаються до освітнього процесу, мають право на:

- захист професійної честі і гідності;
- захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

4.4. Працівники, які залучаються до освітнього процесу, зобов'язані:

- дотримуватися педагогічної етики;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

- формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України;
- формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
- захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачів освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладу освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;
- додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку школи, виконувати свої посадові обов'язки;
- повідомляти директора школи про факти насильства або жорстокого поводження з дітьми, а також інших учасників освітнього процесу

4.5. Батьки або інші законні представники здобувачів освіти мають право на:

- отримувати інформацію про діяльність закладу, у тому числі – щодо надання соціальних та психологічних послуг особам, які постраждали від насильства або жорстокого поводження з дитиною;
- отримувати інформацію про результати навчання своїх дітей і результати оцінювання якості освіти у школі;
- подавати директору школи (у разі вчинення жорстокого поводження з дитиною) усні та письмові заяви(скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною, а також стосовно інших учасників освітнього процесу, вимагати невідкладного (протягом однієї доби з моменту надходження) реагування на такі випадки;
- отримувати інформацію щодо порядку та умов проходження їхньою дитиною, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження, відповідних програм для таких осіб.

4.6. Батьки або інші законні представники здобувачів освіти зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства.

**V. ВЗАЄМОДІЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ З УСТАНОВАМИ, ЯКІ
ЗДІЙСНЮЮТЬ ЗАХОДИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ЗАХИСТУ ВІД
РІЗНИХ ФОРМ НАСИЛЬСТВА ТА ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ В
ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.**

5.1. Налагодження співпраці із службою у справах дітей, центром соціальних служб сім'ї, дітей та молоді, представниками правоохоронних органів, громадських інституцій.

5.2. Розроблення спільних планів роботи з проведення превентивних інформаційно-просвітницьких заходів з усіма учасниками освітнього процесу з питань запобігання та протидії насильству та жорсткому поведінню з дітьми

5.3. Участь представників інших установ у професійному інформуванні усіх учасників освітнього процесу щодо запобігання насильству жорсткому поведінню з дітьми.

В.о.директора

[Signature]

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ганна ПОПОВИЧ

Наказ № 88 – о/д від 13.10.2025

(Додаток 2)

ФОРМА

**первинного повідомлення про підозру
на випадок насильства щодо дитини**

**Виноградівської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 1
Виноградівської міської ради Закарпатської області**

Дата події або виявлення: _____ 20____ р.

1. Інформація про дитину:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

вік дитини: _____

соціальний статус (за потреби):

☐ дитина з інвалідністю;

☐ дитина-сирота;

☐ дитина, позбавлена батьківського піклування;

☐ інше: _____.

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

найменування посади: _____

контактний номер телефону: _____.

Опис ситуації: _____

(вказати максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

☐ тілесні ушкодження;

☐ страх, уникання контакту;

☐ розповіді про образи/тиск;

☐ інше: _____.

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

☐ поінформовано відповідальну особу закладу;

☐ поінформовано батьків/інших законних представників;

☐ поінформовано службу у справах дітей;

☐ поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної поліції;

☐ інше: _____.

(підпис особи, яка заповнює
первинне повідомлення)

(дата)

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. директора Ганна ПОПОВИЧ
Наказ № 88 – о/д від 13.10.2025
(Додаток 3)

ЖУРНАЛ БЕЗПЕКИ

(Форма реєстрації внутрішнього інциденту)
Виноградівської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 1
Виноградівської міської ради Закарпатської області

Розпочато

Закінчено

Порядковий номер	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище, ім'я дитини	Тип ситуації*	Заходи реагування	Результат**	Підпис особи, яка реєструє внутрішній інцидент

В.о. директора

[Signature]

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ганна ПОПОВИЧ
Наказ № 88 – о/д від 13.10.2025
(Додаток 4)

АНКЕТА
анонімного опитування для дітей*

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування у закладі?

☐ так, завжди;

☐ інколи;

☐ ні.

2. Як до тебе ставилися дорослі?

☐ з повагою;

☐ байдуже;

☐ іноді грубо або несправедливо.

3. Чи були випадки, коли хтось із працівників (закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, які контактують з дітьми), інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?

☐ так;

☐ ні.

4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?

☐ так;

☐ ні.

5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?
(відкрите поле)

* Анкета заповнюється дітьми у доступному форматі.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о.директора Ганна ПОПОВИЧ
Наказ № 88 – о/д від 13.10.2025
(Додаток 5)

**ПЛАН ЗАХОДІВ
ЩОДО УНЕМОЖЛИВЛЕННЯ НАСИЛЬСТВА ТА
ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ ТА СПРИЯННЯ
УМОВ СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА
на 2025-2026 навчальний рік
Виноградівської ЗОШ I-III ступенів №1**

№ n/n	Захід	Дата	З ким проводиться	Відповідальні за підготовку та проведення
1	Публікація просвітницько-інформаційних матеріалів на сайті Виноградівської ЗОШ I-III ступенів №1 та інформаційному стенді психологічної служби щодо попередження проявів цькування в учнівському середовищі. Практичні поради, рекомендації та корисні посилання	Протягом року	Здобувачі освіти, вчителі, батьки	Психологічна служба, заступник директора з виховної роботи, відповідальний за шкільний сайт
2	Розробка та розповсюдження інформаційних матеріалів для вчителів, здобувачів освіти, батьків з питань профілактики насильства, цькування	Вересень	Здобувачі освіти, батьки, вчителі	Психологічна служба
3	Засідання МО класних керівників на тему «Формування у здобувачів освіти орієнтирів на	Протягом року	Класні керівники	Заступник директора з виховної роботи, керівник МО класних керівників, психолог

	загальнолюдські цінності»			
4	До Міжнародного дня миру конкурс дитячих малюнків «Безпека та мир в сім'ї, родині, Україні».	Вересень	Здобувачі освіти	Педагог-організатор, вчитель образотворчого мистецтва
5	Перегляд мультфільмів «Подарунок», «Птах» та їх обговорення з метою розширення в учнів поняття толерантності	Жовтень	Здобувачі освіти початкових класів	Практичний психолог, класні керівники початкових класів
6	Серія бесід з елементами тренінгу «Стоп-булінг: Попередження жорстокості та насильства серед підлітків»	Жовтень-листопад	Батьки	Практичний психолог, класні керівники
7	Інформаційні бесіди «Культура спілкування в соцмережах. Безпечний онлайн простір»	Протягом року	Здобувачі освіти	Вчителі інформатики, практичний психолог
8	Виховні година із залученням представників поліції, служби у справах дітей	Жовтень-Грудень	Здобувачі освіти	Класні керівники
9	Співпраця з шкільним інспектором з освітньої безпеки у напрямку профілактики булінгу та жорстокого поводження підлітків	Протягом року	Здобувачі освіти	Психологічна служба, класні керівники, інспектор з освітньої безпеки
10	Відпрацювання теми особистої гідності в ході вивчення літературних творів та на уроках історії, правознавства	Протягом року	Здобувачі освіти	Класні керівники, учителі української літератури, історії та правознавства
11	Всеукраїнська акція «16 днів проти насильства» просвітницькі та профілактичні бесіди, конкурс малюнків, серія занять з елементами психологічних тренінгів.	Листопад – грудень	Здобувачі освіти	Заступник директора з виховної роботи, педагог-організатор, психологічна служба

12	Конкурс малюнків для учнів початкової школи на тему «Щаслива сім'я - без насильства»	Листопад	Здобувачі освіти початкових класів	Педагог-організатор, класні керівники початкових класів
13	Серія занять з елементами тренінгу: «Вирішуємо конфлікти та будемо мир навколо себе»	Протягом року	Учніське самоврядування	Психологічна служба
14	Круглий стіл «Відповідальність за власні вчинки»	Листопад – грудень	Здобувачі освіти 9-х класів	Психологічна служба, шкільний інспектор з освітньої безпеки
15	Анкетування учнів	Листопад – грудень	Здобувачі освіти	Психологічна служба
16	Круглий стіл: «Секрети конструктивного спілкування»	Грудень	Здобувачі освіти 7-х класів	Психологічна служба
17	Розробка пам'ятки «16 днів проти насилля»	Грудень	Здобувачі освіти	Психологічна служба
18	Години спілкування «Які моральні ідеали для мене цінні?»	Лютий	Здобувачі освіти 10-11-х класів	Психологічна служба, класні керівники
19	Години відвертого спілкування за участю представників Національної поліції України «Не допускай проявів булінгу»	Березень	Здобувачі освіти 5-9-х класів	Заступник директора з виховної роботи, Представник поліції
20	Перегляд відеоматеріалів «Протидія торгівлі людьми»	Квітень	Здобувачі освіти 6-8-х класів	Психологічна служба
21	Арт-терапевтичні заняття з метою вираження своїх почуттів, переживань у творчій формі «Говорять кольори»	Протягом року	Здобувачі освіти	Практичний психолог